

A szépségesen szép Rétyi Nyír

Erdélyben, Háromszéken mindannyiunk természeti szépségélménye a Rétyi Nyír. Nyáron pezsdítő, télen üdítő, tavasszal a hersenő lombzat és a fák talpa alatt lévő fű zöldjével harmonizáló fehér törzsek kápráztatnak el, télen a hó fehérjére famszetként rávetülő lomb nélküli fahajazat szédít erdei bolyongásra embert és menedéket kereső állatot. Bizony a Nyír hajazata majdnem görbült, amikor évtizedekkel ezelőtt az öreg fák dűledeznit kezdtek, amikor fesztiválózó taposták szét az aljnövényzetet, s a Nyír értelmetlen csatomázásával vérét vették – vizét csapolták – ennek a csoda erdőszigetnek, s amikor a csordanépek mellett marhák taposták-legelték az apró fácskákat.

A Nyír arra is példa, hogy rettentő és pusztító időszakokban is ki kell állni bizonyos ügyek képviselőjében. A Nyír *dr. Nagy Lajos* Réty monográfiájának főhőse, de előtte a közülünk korán eltávozott *Kovács Sándor* botanikus írt monográfiát, amely egykori kiadásának egyik szorgalmazója és támogatója lehettem, a kis füzet és a vastos könyv megjelenése közben előbb az erdészet, majd a Pro Natura mozgalom épített kerítést körülötte, amely Nyír-mentőnek bizonyult. Költőt parafrázálva: szinte sercent, úgy nőtt a fa.

Dr. Nagy Lajos nemcsak könyvet, fát is ültetett. És ami a legfontosabb, sok elmentmondás, máig zajló erdőtulajdon vita ellenére a helyi vezetés is igyekszik a köztudatba plántálni a nyír-kultuszt, a Nyír védelmének, megőrzésének szükségességét, a község szimbólumfájjá emelését.

A minap bevetttem magamat a gyönyörűsége erdőbe. Az összké-

pet az egészséges, immár a természetes felújulásból fáva cseperedett nyírfák rajzolják a benne bókászó elé, ezt a képet, örömeinkre egy-egy a rozsdabarna leveleit télen is őrző – valamikor nagy erdőseget alkotó – mocsári tölgy színezi át, a buja, mohás aljnövényzetből kidugja ágacskaát a legfrissebb nyírmegzedék, a szomszéd millenniumi fenyves fái fenyőmag-fellegetek irányítanak a Nyír fölé és ott széthintik azokat, ezekből itt-ott ki is kel az erdei fenyő sötét zöldjével élénkítve a nyíres fehérfüggönyét. Nyomul a régi tavacska helyén a mézgás éger is, és valahonnét, egy nyárfá is behintette pihébe burkolt és a szelek szárnyára bízott magvaival a területet.

És ami természetessé teszi, az élet ciklikusságát, a születés és elmúlás képes-könyvévé szépíti a Nyírt, az a földre zuhant öreg nyírfák teste, amelyek mellett megilletődve áll meg az ember és saját életútját, sorsát akaratlanul is a nyírfakéval méri össze.

Viszont a Nyír védelmét ellátó kerítés is összerogyott itt-ott.

Hátha ennek is lehet valamiképp orvoslása.

Kép és szöveg: **Sylvester Lajos**
Sepsiszentgyörgy